

Имделий

1933 ий 1 февраль годсек лектеш.

0+

Фото-влакым еш архив гыч налме.

«Восток» чемпион кушта

– Таче Пекиныште тельмсе Олимпийский модмаш тўналын. Российын хоккей команджлан сеҕымашым тыланена, – рўж олат Марий Турек посёлкысо «Восток» командын самырык хоккеистше-влак (снимкыште).

2015 ийыште тренер С.А.Крупин «Восток» хоккей командым чумырен. Сергей Аркадьевич тўрлө ийготан коло йочам ий ўмбак шогалтен. «Восток – вий, талын модеи» де-

Хоккеистын вургемже 15 килограмм наре нелытан.

Капкаоролын – кок пачаш нелырак.

виз дене ончыко каяш ўжын.

Кызыт командым А.А.Ларин вуйлата. Рвезе-влак арняште вич

гана тренировкыш коштыт. «Лўдде, шикалан ўшанен, кыртмен пашам ыштен гына, сеҕымашке шуат», – оила тренер Антон Александрович.

Шым ий жапыште хоккей командын сеҕымашыже ятыр погынен. Озанг, Балашихе, Угарман да моло оласе тагасымашлаште ончылно лийын. 2022 ий 19-20 январьыште эртаралше А.В.Тарасов лўмеш «Золотая шайба» республикысе тагасымаште кокымшо верым налын. Будулай Якубов эн сай капкаорол лийын. Снимкыште тале нападающий Егор Порфирьевым ужыда. Самырык хоккеист-влак ончыкыжым чемпион лўмым сулен налнест.

Е.ИВАНОВА.

Уш-акыл танасымаш

26 январьште шочмо марий йылме да марий литератур денне регионсо олимпиаде онлайн эртаралтын. Тушто Марий Эл, Татарстан республикла, Пошкырт, Свердловск, Одо кундемла гыч 53 ўдыр-рвезе уш-акылжым терген. Марий йылме денне Татарстан Республик Балтаси район Циписья школ гыч Э.Данилова (**снимкыште**) (9-ше кл.), Пошкырт кундем Краснокам район Арлан школ-интернат гыч К.Шаяхметова (10-шо кл.), 1-ше номеран Шернур школ гыч Э.Егошина (11-ше кл.) сёгышыш лектыныт. Марий литератур денне Пошкырт кундем Янаул район Тумна школ гыч И.Ишимбаев (9-ше кл.), Шернур район Кукнур школ гыч А.Пидалина (10-шо кл.), Советский район Ўшнур школ гыч Л.Гребнева ончылно лийыныт.

Х.АЛЕКСАНДРОВА.
Фотом еш архив гыч налме.

Кайыкым сийлена

Ачам денне пырля кормушкым ыштышна. Тушко шулдыран йолташна-влаклан кечшудым, коям, кинде пудыргым, шўрашым оптышна. Кайык-влак кажне кечын толаш тўналгыч. Киса-шамыч коялан пеш куанат. Южгунам вачышкемат шинчыт. Тыге нуно таум ойлат. Теат, йоча-влак, кайык-влакым чаманыза. Нунылан телым илен лекташ полшыза.

Волжский, Сотнур.

Историйым шергалына

1904 ий 9 февральште «Варяг» руш крейсер да «Кореец» канонерский руш Чемульпо бухтышто япон эскадр ваштареш геройлын крдалыныт.

Алёна ЧАПШИЕВА.

Икымше улам!

Тўналтыш класслаште тунемше-влак «Йўштö кугызан пöлекше» ече денне районсо танасымаште

вий-куатыштым тергеныт. Мый икымше верым сёген налынам! Шочмо Пелемеш ялышке пеш йывырген пöртылынам. Ешнат мыйын сёгымашлан куанен. Медалым аклаш да аралаш тўнгалам.

Дарина ШАМЕЕВА.
Татарстан,
Агрыз район.
Фотом еш архив гыч налме.

Йўштö кугыза дек унала

Ме Марий Йўштö кугызан илемжым ончаш миенна. Мемнам чодыра орол Мигыта вашлийын, Зина кова шудо чайым йўктен. Вуверкува, Овда, Маска тўрлö модыш денне модыктеныт. Сонарзын илемже пеш келшен. Курык гыч мунчалтенна. Куэ, нулго да тумо выныкын пайдашт нерген пален налынна. Йўштö кугыза ден Лумўдыр шокшо чай да кампетке денне сийленыт. Чылт йомакыш логалмыла чучын.

Настя ПЕТУХОВА.
Кужэгер, Конганур.

Российысе увер

«Мой вклад в величие России» всероссийский конкурсш 14-21 ияш йоча да самырык-влак ушнен кертыт. Шымлымаш але усталык пашам **21 февраль марте** колтыман. Тўрыс уверым vsekonkursy.ru сайтыште ончыман.

Ўдыр-рвезе-влак, «Театральное Приволжье» йоча да самырык театр коллектив-влакын фестивалыштан афише ден плакатым ямдылыме конкурсшко ушныза. Йодмашым да пашам **15 февраль марте** theatres.fest@mail.ru адрес денне электрон почтыш колтыза.

Еш-влак «Мы» II всероссийский конкурсшто усталыкыштым терген кертыт. Келшыше номинацийым ойырен, кўчык роликым войзыман. Онгайын лўмден, **1 март марте** колтыман. Тўрыс увер – edu.gov.ru сайтыште.

Марий Элысе увер

Национальный сымыктыш гимназийын йоча образцовый хоржо «Песни над Невой» тўнямбал конкурсшто сёгышыш лектын. Ўдыр-рвезе-влак Ю.Евдокимовын «Пайрем муро» произведенийжым йонгалтареныт.

1-10 февральште Марий Элыште «Лўдыкшыдымö Интернет декаде» эртаралтеш. Йоча-влак киберлўдыкшö, тудын деч кузе аралатме, Интернетыште шкем кузе кучымо нерген пален налыт.

Марий Йўштö кугыза «Прощай, зима» фестивалыш ушна. Тудо 19-20 февральште Хель Мучин (чуваш Йўштö кугыза) «Ясна» резиденцийыштыже эртаралтеш.

Поро паша

Коркатово лицейште тунемше волонтер-влак Данил Саватеев, Валерий Николаев, Константин Лаврентьев Азъял, Энерумбал яллаште Кугу Ачамланде сарыште вуйым пыштыше-влаклан шогалтыме стеле воктене лумым эрыктенит.

– Кугу Ачамланде сар годым Морко кундем гыч ятыр ег шочмо элым арален. Ме, самырык тукум, нунын подвигыштым шарнышаш улына, – ойлат рвезе-влак.

В.СМИРНОВ.

Морко район.

1 февральште

Увер

Т.Евсеев лумеш

Национальный тоштерыште «День дарения» акций эрталтын. Тиде кечын ег-влак музейлан тошто фото, сүрет, книга-шамычым, түрлө үзгарым да вургемым пөлекленит.

Тоштерлан – пөлек

Фотом еш архив гыч налме.

Мый Күчыкэгер селаште илем. Тыште калык поэт М.Казаков лумеш тоштер уло. Музейын ик пөлемыштыже тошто үзгар-влак аралалтыт. Мемнан еш тоштерлан книгаг оптыммо этажеркым пөлеклен. Тудым кугезе кочам Кугу Ачамланде сар деч вара налын улмаш. Этажеркым еш реликвий семын араленна.

Ксения ЕГОРОВА.

Морко район.

Шанчышке – икымше ошкыл

– Науко тунямбалне улио кугу йодыш-влаклан ваимутым муаш полша. Мыланем у шинчымашым налаш, тудым пекгыдемдаш йонным пуа, – ойла 3-шо номеран Советский школын 9-ше классыштыже тунемше Виктория ПАВЛОВСКАЯ (снимкыште).

Вика 8-ше классыште тунеммыж годым «Кумыс и его целебные свойства» икымше шымлымаш пашам возен. Тиде паша дене «Будь здоровым – будь успешным!» республикысе конференцийыш ушнен да 7-11-ше класслаште тунемше-влак коклаште сенгышыш лектын. «Молан лач тиде темым ойыренат?» – йодым.

– Интернетыште имне шөр нерген статьям лудмеке, мыланем оңайын чучын: тудо чынжымак тазалыклан пайдале мо? Тидын нерген химий дене тунуктышем Татьяна Ивановна Отмаховалан каласкаленам да пашалан пижынна, – вавештыш үдыр.

Виктория ончыкылык илышыжым медицине дене кылдаш шона. Удырлан шонымашке шуаш тыланена.

Х.АЛЕКСАНДРОВА.

Палаш оңай

1920-шо ийлаште 15 ияш Жозеф-Арман Бомбардьелан ачаже пудыргышо двигателан «Ford T» тошто машинаг пөлеклен. Рвезе машинаг рончен да келге лумышто кудалыштын кертше транспортым түрлө үзгар гыч поген. Тыге снегоход шочын.

Ямбердын ончерже

Волжский район Пөтъял школышто Россий Федерацийын сулло сүретчыже И.Ямбердовын ончерже почылтын. Тудо Марий Элысе сымктышын пашаеҥже-влаклан пөлеклалтын. Тунемше-шамыч кажне

с у р е т ы м у м ы л а ш т ы р ш е н , т у т к ы н о н ч е н ы т . Х у д о ж н и к ы н п а ш а л а ш т ы ж е у л о ч о н д е н е с у р е т л ы м а ш ш и ж а л т е ш . Т ы г а й м е р о п р и я т и й - в л а к с а м ы р ы к т у к ы м ы м с ы м ы к т ы ш ы м й о р а т а ш к у м ы л а н д а т .

Н.И.ВАСИЛЬЕВА.

Фотом школ архив гыч налме.

Конкурсн учредительже – «Ший памаш» сылнымут фонд (вуйлатыше – писатель Василий Краснов).

2022 ийлан «Ямде лий» газет редакций ден «Ший памаш» сылнымут фонд йоча-влаклан «РВЕЗЕ ЙӰК» конкурсум увертарат.

Конкурсн тӱн шоньмашыже:

шочмо йылме, сылнымут полшымо дене самырык авторын чон арулыкшым аралаш;

шинчымашыжым кумдандаш;

возымо усталыкшым вияндаш йӱным ышташ;

ончыкылык сылнымутчо, журналист-влакым кушташ.

Тыгай премий-влак пуалтыт:

Зинаида Яковлева лӱмеш – журналистикыште чолган возен шогышо юнкорлан.

Зинаида Емельяновна Яковлева 1933-1935 ийлаште «Ямде лий» газетын редакторжо лийын. Газетын икымше номерже лекмаште чот тыршен. 1950-1952 ийлаште МАССР просвещения министрлан пашам ыштен.

Антонов Ивук лӱмеш – почеламутым эн сайын возышо авторлан.

Самырык поэт **Антонов Ивук** (Антонов Иван Андреевич) йоча газет дене пенгыде кылым кучен. Икымше почеламутшо «Ямде лийыште» савыкталтын. Н.К.Крупская лӱмеш Марий кугыжаныш педагогический институтышто тунеммыж годым газет редакцийыште литератур пӱлкан пашажым виктарен.

Валентин Исенеков лӱмеш – школлаسه юнкор, литературно-творческий да сылнымут кружоклан.

Писатель да журналист **Валентин Борисович Исенеков** 1967-1988 ийлаште «Ямде лий» газет редакцийын серыш-влак да тӱшка паша пӱлкажым вуйлатен. 1970-1980 ийлесе юнкор-влакын эн кугу йолташышт да сылнымут туныктышышт лийын.

Шулдыр Васлий лӱмеш – эн онгай мыскарам возышо юнкорлан.

Василий Васильевич Крылов (Шулдыр Васлий) 1991-1997 ийлаште «Ямде лий» газетын тӱн редакторжо лийын.

Алеко Юзыкайн лӱмеш – Марий Эл деч ӱрдыжтӱ марий-влакын тӱшкан илыме кундемлаسه (Одо, Пошкырт, Татарстан, Виче (Киров), Свердловск, Угарман, Пермь) ойыртемалтше юнкор, литературно-творческий да сылнымут кружоклан але авторлан (йочалан).

Пошкырт кундем Краснокам район Чормак ялын эргыже **Алеко Юзыкайн** (Алексей Михайлович Юзыкайн) 1969-1986 да 2002-2003 ийлаште «Ямде лий» газетын тӱн редакторжо лийын.

Ик юнкор тӱрлӱ номинацийыште мастарлыкшым терген кертеш.

Автор але кружок 3 ий гыч уэш конкурсыш ушнен кертеш.

Конкурс 2022 ий декабрьыште иктешлалтеш.

Конкурсыш пурышо паша-влакым жюри аклаш тӱналеш.

Адрес: Йошкар-Ола, СССР Вооружённый Вийын 70-ше идалыкше урем, 20-шо пӱрт.

Рекламе.

«Ямде лий» газетлан кажне тылзын 15 числа марте почто отделенийыште, podpiska.pochta.ru сайтыште але «Почта России» мобильный приложенийыште возалташ лиеш.

ПОДПИСКЕ

«Зумер» тукум

2000 ий деч вара шочшо икшыве-влакым «зумер» тукум маньт. Тиде шомак «zoom» мут гыч лектын: «кугемдаш, лишемдаш» маньин кусаралтеш. Зумер цифровой технологий курумышто шочшо да изинек смартфон да моло түрлө гаджет дене кылым кучышо йочам ончыкта. Нуньин тўняумылмашышт, койыш-шоктышышт вестўрлө.

Нине икшыве-влакым кодшо курумышто шочшо семын ончен кушташ келшен ок тол. Кылым муаш, умылен мошташ маньин, ача-авалан мом палыман да шотыш налман? Психологий шанче кандидат, доцент Т.Н.ГОЛОВАНОВА (снимкыште) икмыняр ой-кагашым пуа:

– Чынжымак, кызитсе икшыве-влак ойыртемайт. Нуно Интернет тўняште илат. Смартфон деч посна ик кечымат огыт эртаре. Вес жапыште кушшо ача-ава-влак тидым огыт умыло. Интернетым кўлдывашлан шотлат. Икшывышт осал модыш дене модыт, түрлө видеом ончат, уто уверым лудыт маньин тургыжланат. Йоча Интернетым пайдалын кучылтшо маньин, тидлан изинек туныктыман. Телефон ончылно шинчые жапымат шотыш налман.

Зумер-влакын ача-авашт йөсө жапыште иленят. Тиде экономике дене кылдалтын. Нуно шкенышт нерген утларак шоненят, садлан кызитсе

икшыве-влак тыгай койыш-шоктышан улыт. Йоча-шамыч пашам тўшкан ышташ кумыланьшт маньин, чылалан келшыше да онай сомылым пуыман. Тыгодым паша йөсө лийшаш. Зумер-влак у сомыллан тунемаш шўман улыт, но шкевуя ыштен огыт мошто. Кузе ыштышашым раш умылтарыман, лўдыкшыдымылык нерген палдарыман.

Ача-ава-влак икшывыштым чыла деч сайым куштынешт. Пример шотеш пырля тунемше йолташыштым шындат.

Тыге ыштыман огыл. Кызытсе тукумым эше «лайк» тукум маньт, садлан икшывын сай могыржым ужын моштен, кўлеш жапыште поро шомакым каласыман. Изирак пөлек дене куандараш лиш, но чўчкыдын огыл.

Икшывым шылталыман огыл. Тудо тидым шотыш огеш нал да каласымым ушеш огеш пыште. Титакше уло гын, радам дене умылтарыман. Йоча-влак диктатор койышым огыт йорате. Нуньин дене ик семын шоныман да мутланыман, авторитет лийын моштыман. Тыге гына нуно мутым колышташ да пагалаш тўнгалыт.

Зумер-влакым иктаж-могай йодыш тургыжландарыгын, ача-ава деч йодмо олмеш Интернетыште кычалыт. Кугыег-влакын шонымашыштым тоштемшылан шотлат. Ача-ава тидлан нелеш налпаш огытыл. «Мый тыге шонем» маньин, шке ойым садиктак ойлыман.

Х.АЛЕКСАНДРОВА.
Сўретым Интернет гыч налме.

Тўрлө жапыште шочшо тукумым тўрлө семын лўмдат

Бэби-бумер
1943-1963

Кугу кўкшытыш шуаш тыршат. Пашашлан акым палат. Пашам тўшка дене ышташ кумылан улыт.

X тукум
1964-1984

Ўмыр мучко тунемаш тыршат. Эрыкым йоратат. Тазалыкман кугу тўткышым ойырат. Сай паша верым кычалыт.

Y тукум
(миллениал)
1985-2000

Ег-влак дене кылым писын муын мошлат. Кеч-могай пашам писын да лийжак маньин ышташ. Моло-влак деч ойыртемалташ йоратат.

Интернетесе у мут-влак

Флуд – уэш пачаш колтымо, кўлдымө серыш.

Флейм – Интернет-сайтысе форумьшто ўчашыман.

Гивевей – икмыняр йодмашым шуктен, соцкыллаште пөлекым модын налмаш.

Твитл – соцкыллаште шуко жапым эртарыше ег.

Мутер

Пычкемыште

Пич пычкемыш тўням

шып ондале,

Лай мардеж вожылдеак пуале,
Чолга шўдыр

шинчажым пўяле.

Ах, тый, йўд,

лай чонем ит ондале.

А тулменте шога ял покшелне,
Волгалтеш угыч корно еглан.
Ош поран, тый ит лўшкө,

лыплане,

Таче йөсө изи чонемлан.

Шонымаш тебе икте я весе,
Тылзе кўшыч шыпак эскера.
Пуйто тудо чыла палынеже,
Мо верч таче шўмемже йўла...

Аня ПРОХОРОВА.

1-ше номеран Шернур школ.

Конкурс

Петр I – 350 ий

Петр I лүмгечыжлан пөлеклалтше «**Во времена Петра Великого**» всероссийский конкурсыш 5-16 ияш үдыр-рвезе-влак ушнен кертыт. Сүретым але поделкым ыштен, konkurs.art.sk@mail.ru электрон адрес дене **26 март марте** колтыман.

Айдемыла коеш

Теле пагытым моткоч йоратем. Лывыла койын, лум велеш. Ме, йоча-влак, курык вуйыш пырля чымена. Издер, волак, ече дене мунчалтена. Ночко лум гыч лум мөчөрым ыштена. Тудым моторын сорастарена. Тора гыч чылт айдемыла коеш.

Алёна ИВАНОВА.

Морко, Арын.

Авторын фотожо.

1-ше номеран Морко йочасадыште, канде пакетышке лумым оптен, ойыртегалтше лумъенгым ыштеныт. Нуно чылт илышыла койыт. Йоча-влак лум мөчөрлан упшым ушпалтеныт, огышко «лывым» пижыктеныт. Нунын кокла гыч иктыже – спортсмен: пуйто ече дене чымалташ ямдылалтын.

И.АЛЕКСЕЕВА.

9 февраль – Пиццын тўнямбал кечыже.

«Його» пицце

Кўлыт: 2 кугу совла кўчымдо-рык, 1 кугу совла ўмбал, 1 изи совла сакырложаш, 1 стакан ложаш, пел изи совла шинчал, содо, помидор, колбаса, сыр, кетчуп, майонез, укроп.

Изи озавате

Кўчымдорыкым, ўмбалым, сакырложашым, шинчалым, содым пыштен, руашым нўштылына. 10 минутлан «канаш» шындена. Тидын годым кўргым ямдылена. Руашым шарена да кукшо салмаш пыштена. Кетчупым йыгена. Лончо дене колбасам, помидорым, сырым, укропым оптена. Ўмбакше майонезым шўрена.

«Ы» буква

Руш йылмыште «ы» буква дене тўналше шомак уке. Тидым паленда? Ончыч тудым «и» алмаштен. «Ы» буква посна буква семьи XIV курым мучаште палемдаш тўналыныт. Марий йылмыште «ы» дене тўналше ятыр мут уло: ыштыр, ырес, ырыкташ, ызгаш да моло. Тугеже шочмо йылмына поян.

Артём ИВАНОВ.

Йошкар-Ола, 21-ше №-ан школ.

МАРИЙ ЭЛ РЕСПУБЛИКЫНГУВАРЫ, ПЕЧАТЬ ДА КАЛЫК-ВЛАКЫНГАШАШШОТЫШТОМИНИСТЕРСТЫКЕ

М.Шкетан лумеш
Марий кутыжаныш драме театр

Марийский национальный театр
драмы им. М. Шкетана

ПУРГЫЖ ФЕВРАЛЬ

5	шм	18:00	ПРЕМЬЕРА ТОРЕШВАТЕ Комедий	У.Шекстирян Г.Сысоев	С. Николаев	2 час. 30 мин.
6	рш	18:00	ПРЕМЬЕРА ТОРЕШВАТЕ Комедий	У.Шекстирян Г.Сысоев	С. Николаев	2 час. 30 мин.
10	шм	18:00	ПРЕМЬЕРА FOLKS Сказки народов мира	С. Пектеев	С. Пектеев	1 час.
12	шм	16:00	ЮГОРНО Эпос	А. Спиридонов	С. Пектеев	1 час. 30 мин.
13	рш	18:00	ШИЙ ПАМПАЛЧЕ Мюзикл	З. Долова С. Янукович	С. Пектеев	1 час. 30 мин.
17	из	18:00	ИЛЕНА-ЙУЛЕНА Трагикомедий	Ч. Сески	С. Пектеев	1 час. 30 мин.
18	кч	18:00	БАВАЙ Комедий	Ю. Туткина	С. Пектеев	2 час. 30 мин.
19	шм	16:00	ПРЕМЬЕРА УДЫР ТАНГАН САЙ ПЕДАШ Комедий	В. Красногоров	С. Пектеев	1 час. 45 мин.
20	рш	16:00	АВА КАПИТАЛ Комедий	В. Матвеев	С. Пектеев	2 час.
22	кш	18:00	ТУААР ДЕН ТУЛАЧЕ Музыкальный комедий	Н. Арбан	С. Пектеев	2 час. 30 мин.
23	вр	16:00	УНЧЫШКО ТУДАН ЙОЛГОРНО Документальный драме	В. Пектеев	С. Пектеев	1 час.
25	кч	18:00	ОКСА ТУА Комедий	Ю. Байгуза В. Пектеев	С. Пектеев	2 час.

СПЕКТАКЛЫ ДЛЯ ДЕТЕЙ

13	вс	11:00	КОЛОБОК По мотивам русской народной сказки	на русском языке	Иванов	45 мин.
20	вс	11:00	ПРЕМЬЕРА ТРИ СЕСТРЫ Сказка	на русском языке	В. Пектеев	30 мин.
27	вс	11:00	БОГАТЫРЬ ИЗ ТЕСТА Сказка	на русском языке	Н. Кузьминич	30 мин.

Электрон адрес: konkurs.art.sk@mail.ru
Василий ПЕКТЕЕВ

БИЛЕТЫ НАЛАШ
8(8362)78-13-78
SHKPTAN.RU

СПЕКТАКЛЫ ИДУТ
С СИНОНИМНЫМ
ПЕРЕВОДОМ
НА РУССКИЙ ЯЗЫК

«Ямде лий» газет
Тўн редактор
Л.Н.ГРИГОРЬЕВА.
Индекс: П4696.
Тираж 1550 экз. Заказ
Формат – А-4-8.

https://vk.com/yamde_lii
<https://ok.ru/yamdelii>
E-mail: yamde_lii@mari-el.ru
(документ кагазлан),
yamde_lii@mail.ru
(автор-влаклан)
Сайтын адресше: yamdelii.rfp

УЧРЕДИТЕЛЬ-ВЛАК: Мари- рий Эл Республикысе культуру, печать да калык-влакын пашашт шотышто министерстве, «Кугарня газет» кугыжаныш унитарный казна предприятий.

Газетым редакцийыште по- гымо да верстатлыме, «Марий Эл Республикысе Правительствын типографийже» ООО-што ямде оригинал- макет гыч савыктыме. Типографийын адресше: 424000, Йошкар-Ола, Комсомольский урем,112.

Газетым Кыл, информационный техно- логий да массовый коммуникаций сферым эскериме шотышто федераль- ный службын Юл кундем федеральный округысо управленийыштыже регис- трироватлыме.
Номер – ПИ № Ту52-01335,
2021 ий 29 сентябрьыште пуымо.

0+ Печатьыш пуымо жап – 14-00, фактически – 13-00

Авторын да редакцийын шоныма- шышт тўрлў лийын кертыт. Серыш- влак мўнгеш огыт колталт.
Ак – кутырен келшыме почеш.

Редакцийын да издательын адресше: 424006, Йошкар-Ола, СССР Вооружённый Вийын 70-ше идалькше урем, 20-шо пўрт. Тел. 8(8362) 45-22-82(факс)

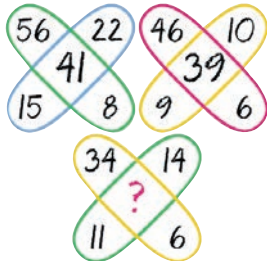
Юзо теле да мый

Эвика МАНИКАЕВА.
Пошкырт кундем,
Нефтекамск ола.

Кужэnger район Йывансола школын 3-4-ше класслаштыже тунемше-влак.

Шылтыме цифрым палыза.

Тушто

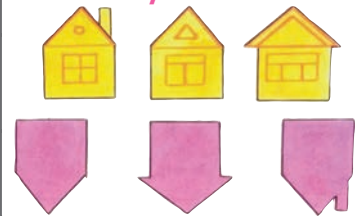
Телым йывыртен модын толеш, шошым мўгырен шортын куржеш.

Тўрлў тўс дене чиялтен шотлыза.

	□
	◇
	○
	▭
	▭
	☆
	▽

Пўрт-влакым ўмылкашт дене ушыза.

Пўрт шокиештеш – йўштў лишемеш.

Калык пале.

Тўрлў койышан

Пўртўсын эн мотор пагытше – теле. Тудо тўрлў койышан: теке кече ончалеш, теке лум лумеш, теке поран ўштеш. Йырым-йыр ошо-ошо – шинчам йымыктара. Телым южшат яндарырак чучеш. Урем гыч пурымо огеш шу. Чон модаш, мунчалташ ўжеш.

Кирилл НОВОСЁЛОВ.

Шернур, Кугу Пўнчер.

7 ойыртемым муза.

Ик шырпым верже дене вашталтен, чын вашмутым ыштыза.

Судоку

2	3							9
		6		7				4
		8	6		9	3		7
9	6		7	2		1	5	
						4	9	2
4			8		1			
8	5	2	1	6				
	1				3	7		
	7	4			5	2		6

Интернетысе сўрет-влакым кучылтмо.